

267/2004. (IX. 23.) Korm. rendelet a hulladékká vált gépjárművekről

A hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény (a továbbiakban: Hgt.) 8. § (2) bekezdésében, 59. §-ának (1) bekezdés *b)* és *g)* pontjában foglalt felhatalmazás alapján - figyelemmel a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvt.) 12. és 36. §-ára - a Kormány a következőket rendeli el:

Általános rendelkezések

A rendelet hatálya

1. § (1) A rendelet hatálya kiterjed:

a) a gépjárművekre, valamint azok alkatrészeire és anyagaira, függetlenül attól, hogy ez utóbbiakat a gépjárművek karbantartása, javítása során építették be a gépjárműbe, és hogy ezek az eredeti vagy más gyártótól származnak-e,

b) a hulladékká vált gépjárművekre.

(2) A rendelet hatálya nem terjed ki a külön jogszabályban meghatározott:

a) különleges felépítményű,

b) a környezet veszélyeztetése nélkül tartott muzeális jellegű,

c) a 3. § (2) bekezdés *a)*-*c)* pontjai, és a 7. § kivételével a háromkerekű gépjárművekre.

Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

a) *gépjármű*: a külön jogszabályban meghatározott M1 és N1 járműkategóriájú, továbbá a motoros tricikli kivételével a háromkerekű gépjármű,

b) *gyártó*: aki gazdasági tevékenysége keretében járművet állít elő, vagy hoz be,

c) *behozatal*: gépjárműnek a Magyar Köztársaság területére történő magán vagy kereskedelmi célú bejuttatása,

d) *bontás*: a külön jogszabály szerinti képesítéssel és feljogosítással végezhető hulladékkezelési tevékenység,

e) *zúzógép*: az a berendezés, amely a hulladékká vált gépjárművet a hasznosítható összetevők visszanyerése céljából darabolja (így pl. tépi, aprítja vagy szétszedi),

f) *érintett gazdasági szereplők*: a gépjármű és alkatrészei, anyagai gyártója, forgalmazója, a gépjármű-biztosító szervezet, valamint azok a hulladékkezelők, akik a hulladékká vált gépjármű, illetve a gépjármű karbantartása, javítása során keletkezett hulladék kezelését végzik [így pl. átvevő, begyűjtő, regisztrált bontó-hulladékkezelő (a továbbiakban: bontó), zúzó, hasznosító, ártalmatlanító],

g) *visszavétel*: begyűjtésnek minősülő tevékenység, amelynek során a tulajdonostól, a birtokostól, illetve az üzemeltetőtől (a továbbiakban: tulajdonos) a gyártó - vagy a nevében eljáró hulladékkezelő - a hulladékká vált gépjárművet a hulladék kezelése céljából visszaveszi.

A hulladékká vált gépjárművekkel kapcsolatos jogok és kötelezettségek

A gyártó kötelezettségei

3. § (1) A gyártó - az anyag- és alkatrész-beszállítóival együttműködve a leghatékonyabb megoldással (Kvt. 4. §) - köteles

a) a gépjárművet úgy kialakítani, valamint olyan technológia- és termékfejlesztést végrehajtani, amely az anyag- és energiafelhasználásnál a veszélyes összetevők csökkentésével jár, továbbá elősegíti a gépjármű karbantartása, javítása, valamint a hulladékká vált gépjármű bontása során keletkező alkatrészek, anyagok újrahasználatát, a hulladék hasznosítását, illetőleg környezetkímélő ártalmatlanítást;

b) az anyag- és energiafelhasználás érdekében újrafeldolgozott anyagok alkalmazása arányának növelésére törekedni és erre anyag- és alkatrész-beszállítóit ösztönözni;

c) a külön jogszabályokban meghatározottaknak megfelelően biztosítani a veszélyes összetevőkre, az alkatrészek jelölésére és a bontási információkra vonatkozó forgalmazási feltételeket.

(2) A gyártó - az érintett gazdasági szereplőkkel együttműködve - köteles

a) a forgalomból kivont vagy kivonni szándékozott hulladékká vált gépjárművet az utolsó tulajdonostól visszavenni;

b) az elérhető legjobb technika [Kvt. 4. § *vb*)] alkalmazásával olyan begyűjtőhálózatot szervezni, kialakítani és üzemeltetni, amely a hulladékká vált gépjárművek visszavételét - közúton legfeljebb 50 km-en belül - biztosítja;

c) a visszavett hulladéknak a külön jogszabály szerinti bontóhoz történő eljuttatásáról, kezeléséről, ezen belül legalább az e rendeletben előírt arányok szerinti hasznosítás teljesítéséről gondoskodni;

d) tájékoztatást adni a következőkről:

da) a gépjárművek és összetevőik hasznosíthatóságáról,

db) a hulladékká vált gépjárművek környezetkímélő kezeléséről, különös tekintettel a folyadékok eltávolítására és a bontásra,

dc) a hulladékká vált gépjárművek és alkatrészeik újrahasználatának, újrafeldolgozásának és általában hasznosításának a leghatékonyabb megoldással történő fejlesztéséről,

dd) az ártalmatlanítani szükséges hulladék mennyiségének csökkentése, a hasznosítás, az anyagában történő hasznosítás, és a hasznosítási arányok növelése terén elért eredményekről;

e) a *d)* pont szerinti tájékoztatást a gépjármű lehetséges vásárlói számára elérhetővé tenni, és az új járművek forgalmazásánál alkalmazott termékismertetőben szerepeltetni;

f) a hulladékkal kapcsolatos, külön jogszabályban meghatározott nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségek mellett az *1. számú melléklet* szerinti adatszolgáltatást a környezetvédelmi hatóság részére teljesíteni.

(3) A gépjármű karbantartása, javítása során keletkező hulladékalkatrészek és anyagok kezelése az általános hulladékkezelési szabályok szerint történik, ha a gyártó, illetve a gépjárműalkatrész-gyártó a visszavételről és a további kezeléssel másféleképpen nem gondoskodik.

4. § (1) A 3. § (2) bekezdés *a)* és *b)* pontjai szerinti visszavételi kötelezettséget a gyártó teljesítheti:

a) saját telephelyén;

b) szerződés alapján

ba) a forgalmazónál,

bb) a bontónál,

bc) a bontó nevében eljáró gazdálkodó szervezetnél (a továbbiakban: átvevő), illetve begyűjtőnél.

(2) Az (1) bekezdés alapján - a *bb)* pont kivételével - visszavett, hulladékká vált gépjárművet az átvevő szerződés alapján köteles a bontónak az átvételt követő 90 napon belül átadni.

(3) A hulladékká vált gépjármű visszavételét a bontó az átvett gépjármű tulajdonosának a külön jogszabályban meghatározott bontási átvételi igazolás kiállításával igazolja.

(4) A (2) bekezdés szerinti visszavétel esetén az átvevő is kiadhatja a vele szerződésben álló bontó bontási átvételi igazolását.

(5) Az átvételért és az átvételt igazoló bontási átvételi igazolásért a tulajdonosnak érték nélküli hulladékká vált gépjármű esetében sem számítható fel díj, kivéve, ha a gépjármű valamely alapvető összetevője [a motor, az alváz, a karosszéria, a váltómű, valamint a katalizátor (ha az típusstartozék)] hiányzik, vagy abban a gépjárműhöz utólag hozzáadott hulladék van.

(6) A hulladékká vált gépjárművet az átvevőnek vagy a gyártónak legalább ingyenesen át kell vennie a 14. § (3) és (4) bekezdéseiben foglaltaknak megfelelően.

5. § (1) A gyártó köteles az általa létrehozott és működtetett, illetve szerződésekkel kialakított visszavételi és kezelési rendszer meglétét és megfelelőségét a Környezet- és Vízügyi Főfelügyelőségnek (a továbbiakban: Főfelügyelőség) bejelenteni és a következőket igazolni:

a) a 3. § (2) bekezdés *b)* pontja szerinti begyűjtőhálózat megléte (átvevőhelyek címe, üzemeltetője),

b) a 4. § (5) és (6) bekezdése szerinti díjmentes visszavétel feltételeinek megléte,

c) a visszavételi és kezelési kötelezettségek teljesítését szerződés alapján biztosító átvevők és bontók listája és hulladékkezelési engedélyének adatai.

(2) Amennyiben a gyártó a Hgt.-ben meghatározott kötelezettségátruházási lehetőségek valamelyikét alkalmazza, akkor az (1) bekezdés szerinti bejelentést a kötelezettséget átvállalónak kell megtennie. Ez esetben a gyártónak a más gyártókkal vagy a koordináló szervezettel, illetve a forgalmazókkal, illetőleg a kezelőkkel kötött megállapodásának hiteles másolatát kell a Főfelügyelőségnek jóváhagyásra megküldeni.

(3) A gyártó a megállapodás módosítását, illetve az (1) és (2) bekezdés szerinti átvevőhálózatban bekövetkezett változásokat köteles 8 napon belül bejelenteni a Főfelügyelőségnek.

(4) A Főfelügyelőség a bejelentések alapján nyilvántartásba veszi a gyártókat, illetve a gyártó kötelezettségeit átvállalókat, a velük szerződésben álló átvevőket és bontókat. A nyilvántartás alapján a Főfelügyelőség az átvevők névjegyzékének közzétételéről gondoskodik.

(5) A gyártó és a forgalmazó a gépjármű értékesítésekor köteles a vásárlót tájékoztatni arról, hogy a gépjármű hulladékká válása esetén hol és milyen feltételekkel biztosítja annak visszavételét. Ezen információkat a lehetséges vásárlók számára is nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

6. § A gyártónak - az érintett gazdasági szereplőkkel együttműködve - az átvevőhálózatban átvett hulladékká vált gépjármű kezelését, ezen belül kiemelten a hasznosítását úgy kell végeznie, hogy az újrahasználat, a hasznosítás, az anyagában történő hasznosítás (visszanyerés és újrafeldolgozás együttesen) mértéke:

a) 2006. január 1. napjától az összes hulladékká vált gépjármű - az átlagos gépjárműtömeget alapul véve - újrahasználatának és hasznosításának együttes aránya legalább az évi 85 tömeg%-ot, az újrahasználat, újrafeldolgozás és visszanyerés együttesen legalább az évi 80 tömeg%-ot,

b) az 1980. január 1. napja előtt gyártott gépjárművek esetében az *a)* pont szerinti arányok legalább a 75, illetőleg a 70 tömeg%-ot,

c) 2015. január 1. napjától az *a)* pont szerint arányok legalább a 95, illetőleg a 85 tömeg%-ot elérje.

A hulladékká vált gépjármű kezelése

7. § (1) A hulladékká vált gépjármű bontását és az abból származó bontott alkatrészek és anyagok újrahasználatra, hasznosításra, illetőleg ártalmatlanításra történő továbbadását bontó végezheti.

(2) A bontó köteles minden, a gyártókkal, forgalmazókkal, átvevőkkel, koordináló szervezetekkel kötött szerződése alá tartozó, illetve minden más, a nyilvántartásba vételekor megjelölt típusú hulladékká vált gépjármű tulajdonostól történő átvételére, az átadó számára a bontási átvételi igazolás kiadására, majd a hulladékká vált gépjármű e jogszabály szerinti szétbontására és kezelésére.

(3) A bontó telephelyének és az ott történő tevékenységeknek - a külön jogszabályokban meghatározottakon túl - meg kell felelnie a *2. számú melléklet* szerinti környezetvédelmi követelményeknek. Az átvevőtől a bontóhoz történő szállítás során a hulladékká vált gépjárművet nem kell veszélyes hulladékként szállítani.

(4) A hulladékká vált gépjármű további kezelését megelőzően a gépjárművet szét kell bontani, amelynek során el kell választani és külön kell gyűjteni a külön megjelölt, vagy más módon azonosíthatóvá tett összetevőket és anyagokat, a folyadékokat és a veszélyes összetevőket, valamint az újrahasználatos alkatrészeket és azokat a hasznosítható anyagokat, amelyeket a későbbi zúzógéppel történő darabolás (a továbbiakban: zúzás) során már nem különítenek el, hogy ezek ne szennyezzék be a roncs járműből azután keletkező zúzási hulladékot.

(5) A zúzást megelőzően - ha ezeket az anyagokat a zúzási eljárás során nem választják szét - legalább az alábbi alkatrészeket kell eltávolítani (így például kivágni vagy kibontani): katalizátorokat, rezet vagy alumíniumot vagy magnéziumot tartalmazó fém alkatrészeket, gumiabroncsokat, nagyobb méretű műanyag alkatrészeket, üvegeket.

(6) A bontás során kinyert, elkülönített anyagok és alkatrészek a vonatkozó előírásoknak megfelelően, a 6. § szerinti gyártói kötelezettségek és a hasznosítási arányok teljesítése érdekében az arra külön jogszabály szerinti jogosultnak adhatók át újrahasználatra, hasznosításra vagy ártalmatlanításra.

(7) A bontó vagy a nevében eljáró hulladékkezelő a hulladékká vált járművek átvételéről, bontásáról és további kezelésre történő átadásáról köteles a vele szerződésben állókat, valamint a Közlekedési Felügyeletet és a környezetvédelmi hatóságokat a szerződésben foglaltaknak, illetve a külön jogszabályoknak és e rendelet 1. számú mellékletének megfelelően tájékoztatni.

A tulajdonos kötelezettségei

8. § (1) A gépjármű tulajdonosa köteles a forgalomból véglegesen kivonásra szánt, továbbá - amennyiben nem kívánja megjavíttatni - a biztosítók által külön jogszabályban meghatározott módon jelentésre kötelezett hulladékká vált gépjárművet a bontónak, a gyártónak vagy az átvevőnek átadni.

(2) Az átadás tényét igazoló bontási átvételi igazolás mindkét fél általi aláírását követően történhet meg a gépjármű forgalomból történő végleges kivonása tényének a járműnyilvántartásokba történő bevezetése. A bontási átvételi igazolással és forgalomból történő kivonással kapcsolatos kötelezettségeket külön jogszabályok határozzák meg.

(3) A bontási átvételi igazolást a külön jogszabály szerint kell selejtezni.

Koordináló szervezet

9. § (1) A gyártók és a forgalmazók a 3-6. §-ban meghatározott kötelezettségek teljesítésére a Hgt. 11. §-a alapján koordináló szervezetet hozhatnak létre, amely a szervezethez csatlakozott tagok kötelezettségeit megállapodás alapján átvállalja és együttesen teljesíti, illetve szerződéseken keresztül gondoskodik teljesítésükről.

(2) A koordináló szervezet alakítását a Főfelügyelőségnek nyilvántartásba vétel céljából be kell jelenteni. A bejelentéshez csatolni kell az alapító okirat másolatát, a szervezet tagjainak azonosító adatait, valamint a 5. § (1) bekezdése szerinti információkat. A szervezet működésének, tagjainak változását a változást követő 15 napon belül be kell jelenteni a Főfelügyelőségnek.

- (3) Az a koordináló szervezet vehető nyilvántartásba,
- a) amelynek szolgáltatásait bárki igénybe veheti az alapszabályban vagy alapító okiratában meghatározott feltételek teljesítése esetén,
 - b) amely alkalmas a visszavételi, újrahasználati és hasznosítási kötelezettségek teljesítésére, adatszolgáltatási és nyilvántartási kötelezettség teljesítéséhez kapcsolódó adatok kezelésére,
 - c) az alaptevékenységhez szükséges mértékű - legalább 150 millió Ft értékű - alaptőkével, illetve induló vagyonnal rendelkezik, valamint
 - d) csatolja üzletszabályzatának tervezetét, ideértve az általános szerződési feltételeket.
- (4) A koordináló szervezet a (3) bekezdés b) pontja szerinti adatok kezelésére akkor alkalmas, ha
- a) vállalja minden csatlakozott gyártó visszavételi, újrahasználati, hasznosítási kötelezettségéhez kapcsolódó adatszolgáltatási és nyilvántartási kötelezettségének teljesítését, és
 - b) biztosítani tudja az érintett gyártók, valamint a hulladékkezelés, újrahasználat, illetve a hulladék hasznosításának olyan nyilvántartását, amely alapján megállapítható a hasznosítási arányok teljesítése.
- (5) A koordináló szervezet tevékenységét a nyilvántartásba vételt követően kezdheti meg.

Ellenőrzés, jogkövetkezmények

- 10. §** (1) E rendeletben előírt kötelezettségek teljesítését a környezetvédelmi hatóság a Közlekedési Felügyelet bevonásával évente ellenőrzi.
- (2) E rendeletben előírt kötelezettségek megsértése esetén a környezetvédelmi hatóság - a külön jogszabály szerint - hulladékgazdálkodási bírságot szab ki.
- (3) Azon gyártók esetében, amelyek a visszavételi kötelezettség teljesítését biztosító begyűjtőhálózat megszervezését 2005. június 30-ig nem tudják igazolni, a Főfelügyelőség kezdeményezi az illetékes közlekedési hatóságnál a forgalmazási engedély felfüggesztését.
- (4) Az elhagyott, nem azonosítható tulajdonosú hulladék gépjármű esetében a tulajdonosi kötelezettségek - összhangban a Hgt. 30. §-ával - a települési önkormányzatokat terhelik.

Vegyes, záró és átmeneti rendelkezések

- 11. §** A Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium a hulladékká vált gépjármű visszavételére, kezelésére engedéllyel rendelkezők listáját, az engedéllyel rendelkező telephelyek címét, valamint az engedély érvényességének időpontját évente március 31. napjáig hivatalos lapjában és saját honlapján közzéteszi. A változásokat azok jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül a Minisztérium ugyanott közzéteszi. A regisztrált bontó-hulladékkezelők jegyzékének a közzététele külön jogszabály szerint történik.

12. § A 2000/53/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv végrehajtásáról az Európai Bizottság felé történő háromévenkénti jelentéstételről - a tagállami jelentések alapjául szolgáló kérdőívről szóló 2001/753/EK bizottsági határozatnak megfelelően - a környezetvédelemért felelős miniszter gondoskodik.

13. §

14. § (1) Ez a rendelet - a (2) bekezdés kivételével - a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba.

(2) A 3-8. §, a 10. § és a 13. § rendelkezéseit 2005. január 1. napjától kell alkalmazni.

(3) Az érték nélküli hulladékká vált gépjármű legalább térítésmentes visszavételi kötelezettsége 2007. január 1. napjáig csak a 2002. július 1. után gyártott gépjárművekre vonatkozik.

(4) A 2002. július 1. előtt gyártott, illetve a már nem létező gyártó által előállított, érték nélküli hulladékká vált gépjárművek esetében 2007. január 1-jéig a tulajdonosnak a hulladékkezelés költségével arányos átvételi-kezelési díj számítható fel.

(5) A rendelet hatálybalépését megelőzően létrehozott koordináló szervezetet a rendelet hatálybalépését követő 120 napon belül kell nyilvántartásba venni.

15. § Ez a rendelet az elhasznált járművekről szóló, 2000. szeptember 18-i 2000/53/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikk (1)-(3), (10), (12), (13) bekezdéseinek, a 3. cikk (1), (4), (5) bekezdéseinek, 4. cikk (1) bekezdésének, 5. cikk (1) és (2), valamint (4) bekezdéseinek, 6. cikk (1)-(4) bekezdéseinek, 7. cikk (1) és (2) bekezdéseinek, a 9. cikk (1) és (2) bekezdéseinek, továbbá a 12. cikknek, valamint az 1. számú mellékletének való megfelelést szolgálja.